

(Ti p theo)

Vi c ký k t th a c th ng m i song ph ng đã m đ ng cho T ng Th ng Hoa K Clinton ghé thăm Vi t Nam vào tháng 11 năm 2000. Trong phái đoàn, ngoài B Tr ng Th ng M i Minetta còn có Th ng Ngh Sĩ Kerry, Dân Bi u Loretta Sanchez (khu v c qu n Cam-Orange County, California). Tuy nhiên, không ph i ai cũng hoan nghênh cu c thăm vi ng đó. Tr c khi Clinton t i, ngày 27-10-2000, nh ng ph n t b o th trong B Chính Tr g i m t thông t m t cho đ ng viên, do Ph m Th Duy t ký tên, ch th cho các c p không đ c t ra quá n ng nh i t khi ti p đón Clinton. Thông t vi t: “Chúng ta ph i luôn nh r ng b n ch t c a M là ch ng l i Ch Nghĩa C ng S n. Chúng v n ch a t b m u toan di n bi n hòa bình...” Chuy n đi thăm c a Clinton ch đ c thông báo tr c 2 ngày v i vài hàng ng n ng i: “T ng Th ng Hoa K W.J.Clinton và phu nhân s chính th c vi ng thăm Vi t Nam t 16 đ n 19-11-2000. Chuy n vi ng thăm là do l i m i c a Ch T ch Tr n Đ c L ng”. Ch có báo Thanh Niên là thêm m t vài chi ti t.

Báo chí đ c ch th là n u có đ ng hình Clinton, hình đó ph i nh h n hình c a Giang Tr ch Dân m i đi thăm Vi t Nam tr c đó. Nguy n Dy Niên th y thái đ c a B Chính Tr cũng ph i h y b cu c h p báo trong ngày mà Clinton t i Hà N i. Dù Tr n Đ c L ng, Phan Văn Kh i đã ti p xúc v i Clinton m t cách ngo i giao và thân thi n, nh ng khi Clinton g p Lê Kh Phiêu thì đã b Lê Kh Phiêu lên ti ng thuy t gi ng cho Clinton m t bài h c dài v l ch s Vi t Nam, đ ng th i cũng lên án ch nghĩa đ qu c và khoe là chi n tranh Vi t Nam đã có m t tác đ ng t t cho phong trào xã h i ch nghĩa. Clinton, m t ng i tránh nh p ngũ, s mang ti ng cũng đã c ng c i nói l i r ng vi c Hoa K tham chi n i Vi t Nam là đ bnh v c quy n dân t c t quy t. Thái đ thi u ngo i giao c a Lê Kh Phiêu sau đó đã b phê bình trong n i b Đ ng. M t đi u đáng chú ý là trong đ p này, t i M c T Khoa, Liên Xô cũng thông báo là T ng Th ng Putin s vi ng thăm Đ i Hàn và Vi t Nam trong đ u năm t i.

Có l trong thâm tâm Lê Kh Phiêu, m c đích chính c a vi c lên l p Clinton không tr c ti p liên h v i v n đ quan h ngo i giao hay kinh t v i Hoa K mà th c ra là đ tr n an Trung Hoa và l y lòng nh ng thành ph n b o th . B n báo cáo v cu c nói chuy n riêng v i Clinton đ c công b ngay trên đài truy n hình hai l n, sau đó đ c chính th c phân phát cho báo chí. Tân Hoa Xã c a Trung Hoa cũng ph bi n ngay l p tr ng c ng r n v i Hoa K c a Lê Kh Phiêu. Ngoài ra, có đ p lên l p t ng th ng m t n c đ ng đ u các n c t b n cũng là đ p đ gi i t a nh ng đ n nén. Vì lý l ch t ng làm cai phu cho m t ch đ n đi n Pháp, Lê Kh Phiêu mu n sang Pháp đ đ c ti p đón nh m t qu c khách, vì th nên đã nh đ ng C ng s n Pháp nói v i T ng Th ng Chirac m i Lê Kh Phiêu. Gi a năm 2000, Lê Kh Phiêu đ n m t phái đoàn g n 199 ng i sang vi ng thăm n c Pháp.

C t ng th ng và th t ng Pháp đ u né tránh ti p đón Lê Kh Phiêu, vì trên danh nghĩa chính th c, Lê Kh Phiêu ch là t ng bí th m t đ ng chính tr . C B Tr ng Ngo i Giao cũng l y c b n vi c. Cu i cùng, ng i thay m t chính ph Pháp ra phi tr ng đón ti p là B Tr ng Giao Thông, lý do ông này là đ ng viên C ng S n. Báo chí và truy n hình không h đ đ ng đ n

chuyệ n việ ng thẳm. Khi rừi nườ c Pháp, chính phủ Pháp cũng không tở chừ c tiể c tủng đở a tiể n theo nghi lủ quườ c khách. Đườ c cở lên làm mườ t ngườ i có quyệ n lủ c cao nhỏ t mườ t nườ c, nhỏ ng khi ra nườ c ngoài bở coi thườ ng khi n cho Lê Khỏ Phiêu sau khi vủ nườ c, chỏ ng nhỏ ng đả mườ u đở nh giỏ ghỏ Tườ ng Bí Thỏ thêm mườ t nhiể m kỏ mà còn tìm cách đở kiểm nhiể m luôn chỏ c Chỏ Tỏ ch Nhà Nườ c giỏ ng nhỏ Giang Trỏ ch Dân bên Trung Hoa. Quườ c gia duy nhỏ t đón tiể p Lê Khỏ Phiêu mườ t cách trỏ ng thỏ là Cuba, khi Phiêu sang việ ng thẳm vào ngày 7-9-1999. Đở n bủ lủ i, Cuba đả đở c Lê Khỏ Phiêu tở ng cho 3,000 tở n gỏ o.

Cùng đi vủ i Clinton sang thẳm Việ t Nam, ngoài vủ con ông cùng nhỏ ng phỏ tá, còn có trên 30 đở i điể n cở a nhỏ ng công ty lủ n nhỏ Boeing, Nike, Genetral Motors, Lucent, Motorola... đở n đở tham quan khỏ nắng kinh tở . Clinton đở c mỏ i đở n nói chuyệ n tở i trườ ng đở i hỏ c Hà Nỏ i và buỏ i nói chuyệ n đở c trỏ c tiể p truyệ n hình. Trái vủ i ý muỏ n cở a Lê Khỏ Phiêu, buỏ i nói chuyệ n cũng nhỏ sỏ tiể p đón cở a dân chúng đở i vủ i Clinton đả điể n ra khá nỏ ng nhiể t và đở i vủ i nhà cở m quyệ n Việ t Nam, chuyệ n đi đỏ đả gây ra nhiể u phiể n phỏ c. Hỏ đả phỏ i bỏ t giỏ ông Hà Hỏ i, tở ng thỏ ký Giáo Hỏ i Phỏ t Giáo Hòa Hỏ o ngày 19-11-2000 khi ông này đả nh tở Long Xuyên lên Sài Gòn gỏ p Clinton và trong khi Clinton đả ở Hà Nỏ i thì phi công Lý Tỏ ng đả dùng mườ t máy bay tở Thái Lan bay vủ Sài Gòn rừi truyệ n đở n chỏ ng Cỏ ng rừi an toàn trỏ lủ i Thái Lan. Lý Tỏ ng sau 1975 tở ng vủ t ngỏ c tở Cỏ ng Sỏ n đi bở sang Tân Gia Ba (12). Năm 1992, ông trỏ vủ Việ t Nam ép mườ t phi công hàng không Việ t Nam bay quanh vùng Sài Gòn đở thỏ truyệ n đở n.

Lủ n đỏ ông bở bỏ t sau khi nhỏ y dù xuể ng đở t nhỏ ng đở c chính phỏ Hoa Kỏ can thiể p đở đở c thỏ 6 năm sau. Trỏ vủ Mỏ , năm 2000, ông lái mườ t phi cở nhỏ sang Cuba rừi truyệ n đở n chỏ ng Castro ở Havana rừi an toàn trỏ vủ Mỏ . Do sỏ hỏ này, phòng không cở a Việ t Nam đả trỏ nên “quá cở nh giắc” cho nên ngay ngày hôm sau, đả bở n nhỏ m vào mườ t phi cở dân sỏ . Sau vủ trỏ lủ i Việ t Nam lủ n thỏ hai này cở a Lý Tỏ ng, Phỏ m Văn Trà, Lê Văn Dũng và các cở p chỏ huy không quân và phòng không đở u bở khiể n trách vì không chu toàn đở c nhiể m vủ . Khi Lý Tỏ ng bay trỏ vủ Thái Lan, ông đả bở nhà cở m quyệ n Thái Lan bỏ t và bở tù nhiể u năm.

Sau chuyệ n đi cở a Clinton, Việ t Nam lủ i đón tiể p Tỏ ng Thỏ ng Putin cở a Nga Xô. Bang giao vủ i Liên Xô đở c cở i thiể n rỏ t nhiể u tở khi Putin lên cở m quyệ n và nhỏ t là sau khi Phan Văn Khỏ i sang Nga ký thỏ a cở c trỏ món nỏ 1.7 tở Mỏ kim. Putin đở n thẳm Việ t Nam tở Đở i Hàn và khi gỏ p Trỏ n Đở c Lỏ ng, hai bên tuyên bở là sỏ phát triể n mườ t “hỏ p tác chiể n lủ c”, theo đỏ, ngoài viể c Nga Sỏ hỏ p tác vủ i Việ t Nam thẳm dò và khai thác đở u hỏ a, còn giúp xây đở ng cho Việ t Nam nhà máy điể n nguyên tở đở u tiên trỏ giá khoể ng 3.5 tở Mỏ kim và mườ t nhà máy thỏ y điể n tở i Sỏ n La, tở n phí khoể ng 2.6 tở . Viể c xây đở ng nhà máy thỏ y điể n Sỏ n La đả gây ra mườ t sỏ chỏ trích, vì Sỏ n La là vùng có thỏ có đở ng đở t và vì sỏ bỏ t buỏ c phỏ i di cở 100 ngàn ngườ i đi nỏ i khác. Tin đở n vủ viể c di cở này mỏ y năm trỏ c đả là mườ t trong nhỏ ng nguyên nhân gây ra biể n loể n ở vùng Tây Nguyên. Ngoài ra, Việ t Nam cũng nhỏ Nga Xô phóng giúp mườ t vủ tinh truyệ n tin.

Mườ t vủ n đở chính trong chuyệ n việ ng thẳm cở a Putin là vủ n đở Việ t Nam sỏ tiể p tở c mua vũ khí. Tở 1990, viể c sỏ n xuể t và bán vũ khí đả là mườ t nguể n xuể t cỏ ng lủ n cở a Nga Xô (báo chí ở n Đở đả gỏ i tên Putin là chỏ viể t tở cở a Planes-Uranium-Tanks-Infrastructures-Nuclears). Putin đả khuyể n khỏch Việ t Nam mua thêm nhỏ ng chiể n đở u cở Sukhoi 27 (tở m hoỏ t đở ng 3680 cây sỏ ), oanh tở c cở Su-30MK và có thỏ cở Mig 29. Hỏ i quân Việ t Nam cũng đở c tân trang. Việ t Nam đả mua nhỏ ng tàu phóng hỏ a tiể n và hỏ thỏ ng phóng phi đở n chỏ ng chiể n hỏ m Mosquito, vủ i

nhường phi đường có thườ bay thườp và bườn trúng mườc tiêu trong vòng 120 cây số. Sau chườy n đi cườa Putin, Nga Xô bán đườc cho Việ t Nam hai giàn hườa tiườn phòng không tười tân S300 PMU 1, có thườ bườn trúng phi cườ cách xa 150km. Nga Xô đã bán cho Trung Hoa loười vũ khí này và còn đườ đườnh bán cho Trung Hoa loười S300 PMU 2, tười tân hườn. Do ámườ nh áp lườc cườa Trung Hoa, nhiườ khi Việ t Nam đã phười lén lút mua vũ khí mườt cách ngoài qui đườc.

Chường hườn, tháng 10 năm 2002, khi nhân viên hười quan tườnh St Petersburg khám xét mườt thùng hàng lườn đườa vườ Việ t Nam, ngoài thùng ghi là phườ tường xe hười, nhường bên trong lười thườy có mườt số hườa tiườn phòng không tười tân nhườt cườa Nga Xô. Đườ tiườt kiườm ngân sách, trong chườy n đi Việ t Nam, Putin cũng cho biườt là số trườ lười hười cường Cam Ranh vào năm 2002, trườc thười hườn giao kèo 2 năm. Tuy Việ t Nam rườt muườn hười cường đườc Hoa Kườ thuê lười, nhường vì số mườt lòng Trung Hoa, Việ t Nam mười Trung Hoa là nườc đườu tiên đườ cho chiườn hườm ghé thăm Cam Ranh. Hiườu thườm ý cườa Việ t Nam, Trung Hoa cường quyườt tườ chười. Việ t Nam sau đó tuyên bườ là số biườn Cam Ranh thành mườt thường cường. Sau khi Putin vườ nườc, Nông Đườc Mườnh và Trườn Đườc Lường cũng đã lườn lườt sang Nga đáp lườ.

Cùng thười gian chườy n viường thăm cườa Clinton và Putin là nhường cuườc viường thăm cườa Bườ Trường Quườc Phòng Fernandes, Ngoười Trường Singh và Thườ Tường Vajpayee cườa ỏn Đườ. Đười vười Việ t Nam, ỏn Đườ là mườt nườc quan trường vì đông dân, có thườ chườ tườo vũ khí khá tười tân và nhườt là thườt tâm muườn bang giao chườt chườ vười Việ t Nam.

Tuy nhiên, sau chườy n đi cườa Clinton, càng gườn đườn ngày Đười Hười Đường lườn thườ IX, cuườc đườu tranh nười bườ cườa đường Cường Sườn Việ t Nam càng trườ nên gay gườt và tiườn trình cười thiườn bang giao vười Hoa Kườ bườ ngường trườ. Do áp lườc cườa phe bườo thườ, chườy n viường thăm cườa Đô Đườc Blair, tườ lườnh các lườc lường Hoa Kườ tười Thái Bình Đường, đườ trườ vào ngày 15-1-01 bườt thườnh linh bườ Việ t Nam hườy bườ và không cho biườt lý do. Phười chườ đườn mườt năm sau (sau khi Việ t Nam đã đườ cho chiườn hườm Yulin cườa Trung Hoa ghé cường Sài Gòn ngày 22-11-2001), ngày 2-2-02, Đô Đườc Blair mười chính thườc đườn thăm Việ t Nam, và đã gườp Nguyườn Tườn Dường, Phườm Văn Trà, Nguyườn Dy Niên. Trong nhường tiườp xúc, Đô Đườc Blair ngườ ý Hoa Kườ không muườn thuê lười hười cường này nhường mong muườn là tàu bè cườa tườt cườ các nườc có thườ ghé lười khi cườn thiườt, nhường số làm phườt lòng Trung Hoa, Việ t Nam đã tườ chười.

Cũng trong Hười Nghườ Trung ường Đường lườn thườ 10 (khóa VIII) vào tháng 7 năm 2000, nhường đườm căn bườn cho bườn báo cáo chính trườ cườa Đười Hười Đường lườn thườ IX số đườc tườ chườc vào Tháng Tườ năm 2001 đườc Nguyườn Phú Trường đườa ra bàn thườo. Nười dung đườ thườo báo cáo nói chung vườn là kêu gười “phát triườn kinh tườ thườ trường theo đườnh hường xã hười chườ nghĩa”. Phường chườm này chườ giườn đườ là số cườ gường đườ ỏu tiên phát triườn cho kinh tườ quườc doanh vườt trười hườn kinh tườ tườ nhân. Hười Nghườ Trung ường cũng đánh giá vai trò cườa Ban Thường Vườ Bườ Chính Trườ đườ tìm cách thay đười. Tuy công khai tuyên bườ theo đười đường lười ngoười giao “đa phường”, bườn báo cáo chính trườ chườ nhườn mườnh đườn số cười thiườn quan hườ vười “nhường nườc láng giường, xã hười chườ nghĩa và bườn bè tườy n thường” là Ai Lao, Cẩm Pu Chia, Trung Hoa và Liên Xô mà không nhườc nhườ giườ đườn Hoa Kườ, Tây Âu hay các nườc ASEAN.

Tuy là mườt thành viên cườa nhường nườc ASEAN, Việ t Nam đườc biườt quan hườ thân thiườt vười Ai Lao và Miườn Đườn. Ai Lao là do bườn chườt thườ đường cườ hườu vườn phườ thuườc vào Việ t Nam trên nhiườu lãnh vườc, còn Miườn Đườn, do nườn đườc tài quân phiườt nên bườ cô lườp đười vười quườc tườ nên rườt thân

